

UZASADNIENIE

W dniu 11 marca 2018 około godz. 15:25 patrol Straży Miejskiej, w składzie (...), ujawnił wykroczenie polegające na zatrzymaniu pojazdu marki A. o numerze rejestracyjnym (...) na ulicy (...) w W. i niezastosowaniu się do znaku drogowego B-36 „zakaz zatrzymywania się” z tabliczką „nie dotyczy chodnika”.

W bazie (...) ustalono, iż właścicielem pojazdu jest M. B. w związku z powyższym, pismem z dnia 20 marca 2018 roku wystosowano do niego wezwanie do wskazania w terminie 7 dni użytkownika pojazdu, któremu powierzył dnia 11 marca 2018 roku około godz. 15:25 pojazd do kierowania lub używania. Pismo zostało odebrane dnia 26 marca 2018 roku.

Ponadto Straż Miejska (...) W. pismem z dnia 09 stycznia 2019 roku na podstawie art. 54 §7 k.p.w. pouczyła go o przysługującym mu prawie złożenia wyjaśnień w terminie 7 dni oraz poinformowała, że po upływie tego terminu skieruje wniosek o ukaranie do Sądu Rejonowego dla Warszawy- Mokotowa.

W wyjaśnieniach składanych na rozprawie obwiniony M. B. podał, że nie odpowiedział na wezwanie Straży Miejskiej komu powierzył do używania samochód we wskazanym dniu dlatego, by nie dostarczać dowodów przeciwko sobie (k. 32v).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie: notatki urzędowej (k. 1, 3, 6, 7), zdjęć (k. 2), wezwania do wskazania użytkownika pojazdu (k. 4), (...) (k. 4a), pouczenia w trybie art. 54§7 k.p.w. (k. 5), (...) (k. 54a), wyjaśnień obwinionego (k. 32v).

Sąd zważył, co następuje:

Zgromadzony materiał dowodowy dostarczył podstaw do uznania obwinionego winnym popełnienia zarzucanego mu czynu.

Obwiniony w składanych wyjaśnieniach podał, że nie odpowiedział na wezwanie Straży Miejskiej komu powierzył do używania samochód we wskazanym dniu dlatego, by nie dostarczać dowodów przeciwko sobie.

Odnosząc się zatem do stanowiska obwinionego, w którym powołał się de facto na prawo do odmowy składania wyjaśnień w kwestii wskazania osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie wskazać należy, iż na obwinionym, jako właścicielu pojazdu ciąży szereg obowiązków, a jednym z nich jest nałożony na właściciela (posiadacza) pojazdu właśnie obowiązek wynikający z art. 78 ust. 4 ustawy prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Niewypełnienie tego obowiązku, zgodnie z treścią art. 96 § 3 k.w., stanowi wykroczenie zagrożone karą grzywny do 5 000 złotych.

Powyższe oznacza, że każda osoba ma obowiązek upewnienia się i zapamiętania, komu w danym czasie powierza pojazd, którym dysponuje. W konsekwencji, na możliwość przypisania przedmiotowego wykroczenia nie może mieć wpływu fakt, że sprawca powołując się na prawo do odmowy składania wyjaśnień, tej osoby nie wskazuje. Świadczy to bowiem jedynie o utrudnianiu w wykryciu sprawcy czynu.

W postanowieniu z 26 września 2012 roku, sygn. akt VIII KZ 444/12 ((...) Sąd Okręgowy w Białymstoku stwierdził, że "(...) ustawodawca przewidział możliwość niewskazania wbrew obowiązkowi przez zobowiązanego osoby kierującej lub używającej dany pojazd w oznaczonym czasie jedynie pod warunkiem wykazania, że pojazd ten został użyty po pierwsze wbrew woli i wiedzy ww., po drugie przez nieznaną osobę, po trzecie ww. nie mógł temu zapobiec. Warunki te muszą zostać spełnione łącznie".

W niniejszej sprawie obwiniony nie wykazał, aby spełnione zostały powyższe przesłanki wyłączenia jego odpowiedzialności za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. Z całą pewnością jest on właścicielem przedmiotowego pojazdu i okoliczności powyższej nie kwestionował. Obwiniony powołując się na prawo do obrony nie wskazał żadnej osoby. Obwiniony zaniedbał ciążący na nim obowiązek wskazany w ustawie Prawo o ruchu drogowym nie dochowując należytej staranności wymaganej od niego jako właściciela pojazdu.

Obowiązek ten ma charakter bezwzględny. Nie jest możliwe uchylenie się od niego z powodu narażenia siebie lub też swoich najbliższych na odpowiedzialność wykroczeniową. Trafnie przyjął Sąd Najwyższy (uchwała z 30 listopada 2004r., sygn.. akt I KZP 26/04 -OSNKW nr 11-12/2004, poz. 102), że "(...) odpowiednie stosowanie - z mocy art. 41 § 1 k.p.w. - w postępowaniu w sprawach o wykroczenia art. 183 § 1 k.p.k., w jego brzmieniu od dnia 1 lipca 2003 r., nie oznacza, aby osoba przesłuchiwana w charakterze świadka w sprawie o wykroczenie mogła odmówić odpowiedzi na pytanie także wtedy, gdy odpowiedź taka narażałaby osobę jej najbliższą na odpowiedzialność za wykroczenie. Może to uczynić jedynie wówczas, gdy odpowiedź ta mogłaby narazić osobę dla świadka najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. W konsekwencji, także osoba rozpytywana w sposób pozaprocesowy przez uprawniony organ, żądający od niej informacji, którą z mocy przepisu szczególnego ma obowiązek przekazać temu organowi, może odmówić udzielenia odpowiedzi, czyli nie udzielić określonej wiadomości, tylko wówczas, gdy owa odpowiedź (informacja) mogłaby narazić osobę jej najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a nie za wykroczenie. Ustawodawca dopuszcza zatem możliwość postawienia świadka w sytuacji konfliktowej, tak w postępowaniu karnym, jak i w innym postępowaniu, w którym art. 183 § 1 k.p.k. ma zastosowanie, w tym i w sprawach o wykroczenia. Uznaje jednak, że ze względu na wagę wykroczeń nie jest to konflikt na tyle istotny, aby zasługiwał na potraktowanie takie samo, jak obawa narażenia siebie lub osoby najbliższej na odpowiedzialność za przestępstwo".

Również Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 12 marca 2014 r., sygn. akt P 27/13 jednoznacznie wypowiedział się, że: „możliwość narażenia na odpowiedzialność za wykroczenie nie wyłącza obowiązku właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania osoby najbliższej na żądanie właściwego organu, jeżeli dopuściła się ona wykroczenia, kierując powierzonym jej pojazdem lub go używając”.

Reasumując powyższe przyjąć należy, iż w niniejszej sprawie ujawniony materiał dowodowy wykazał zatem, że obwiniony swoim zachowaniem wypełnił znamiona wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. W przedmiotowej sprawie nie zaistniały okoliczności, które zwalniałyby obwinionego z obowiązku posiadania wiedzy na temat tego, co działo się z jego samochodem w dniu 11 marca 2018 roku, a przedstawione przez niego stanowisko dotyczące prawa do obrony w świetle obowiązujących przepisów nie zasługuje na uwzględnienie.

Prawidłową datą popełnienia tego wykroczenia jest ósmy dzień po odebraniu wezwania z uwagi na siedmiodniowy termin wskazany w wezwaniu – w tym kontekście organ oskarżycielski prawidłowo ustalił we wniosku o ukaranie datę czynu wskazując na dzień 03 kwietnia 2018 roku.

Sąd nie dopatrył się okoliczności, które wyłączałyby możliwość przypisania obwinionemu winy. Jest on osobą pełnoletnią, dojrzałą, poczytalną, o określonym doświadczeniu życiowym. Jego postępowania nie usprawiedliwiają żadne okoliczności ekstremalne.

Wymierzając karę, Sąd rozważył przesłanki z art. 33 § 1 i 2 k.w., a mianowicie ustawowe granice kary za wykroczenie, stopień społecznej szkodliwości czynu, cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie kara ma osiągnąć wobec obwinionego. W szczególności, przy wymiarze kary, sąd bierze pod uwagę rodzaj i rozmiar szkody wyrządzonej wykroczeniem, stopień winy, pobudki i sposób działania obwinionego, stosunek do pokrzywdzonego (o ile takowy występuje), warunki osobiste i majątkowe obwinionego, jego stosunki rodzinne, sposób życia przed popełnieniem wykroczenia i zachowanie po jego popełnieniu. Zgodnie z art. 47 § 6 k.w. przy ocenie społecznej szkodliwości wykroczenia bierze się pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę

obowiązków jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

Obwiniony, jako właściciel pojazdu, którym naruszono przepisy dotyczące parkowania pojazdów, pomimo ustawowego obowiązku nie wskazał Straży Miejskiej (...) W. komu powierzył swój pojazd w określonym czasie i miejscu. Wobec powyższego oceniając stopień winy obwinionego – Sąd uznał, iż przypisanego mu czynu dopuścił się umyślnie w zamiarze bezpośrednim.

Wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. zagrożone jest jedynie karą grzywny. Dostosowując zatem wymiar kary do stopnia winy obwinionego i stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu, jak jego uprzednich ukarań za wykroczenia przeciwko przepisom ruchu drogowego (k. 29-30) Sąd uznał, że karą adekwatną do stopnia jego zawinienia będzie kara grzywny w wysokości 500 złotych. Wymierzona obwinionemu kara mieści się w ustawowych granicach zagrożenia. Orzekając karę w takim wymiarze Sąd baczyl także na społeczne oddziaływanie kary i konieczność jej oddziaływania wychowawczego na obwinionego. Zdaniem Sądu kara grzywny w orzeczonym wymiarze jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości czynu i winy obwinionego, spełni też swoje cele w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej. Nałożony obowiązek finansowy w postaci konieczności uiszczenia kary grzywny będzie realną, odczuwalną dla niego dolegliwością i przez swoją finansową dolegliwość sprawi, że w przyszłości będzie przestrzegał porządku prawnego. Zdaniem Sądu kara w takim wymiarze jest właściwą reakcją na czyn popełniony przez obwinionego.

Na podstawie art. 119 § 1 k.p.w w zw. z art. 118 § 1 i 2 k.p.w Sąd zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania przed sądem ustaloną na podstawie § 3 pkt 1 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia z dnia 22 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 2467) oraz kwotę 50 złotych tytułem opłaty (art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych, Dz.U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), a nadto na rzecz (...) W. kwotę 20 zł tytułem zryczałtowanych wydatków ponoszonych w toku czynności wyjaśniających ustaloną na podstawie § 2 ww. rozporządzenia.